

Súd: Krajský súd Prešov
Spisová značka: 5Co/90/2016
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8815202850
Dátum vydania rozhodnutia: 08. 12. 2016
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Monika Jusková
ECLI: ECLI:SK:KSPO:2016:8815202850.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Prešove v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Moniky Juskovej a členiek senátu JUDr. Gabriely Klenkovej, PhD. a JUDr. Jany Burešovej v spore žalobcu: Prvá stavebná sporiteľňa, a.s., so sídlom Bajkalská 30, 829 48 Bratislava, IČO: 31 335 004, proti žalovaným: 1. X. V. nar. XX.XX.XXXX, bytom G. XXX, X.Marianna S., predtým V., nar. XX.XX.XXXX, bytom G. XXX, o zaplatenie 21.553,29 eur s prísl., takto o odvolaní žalobcu proti rozsudku Okresného súdu Vranov nad Topľou č.k. 11C/143/2015-53 zo dňa 26.10.2015

rozhodol:

Potvrďuje rozsudok v zamietavom výroku.

Zrušuje rozsudok vo výroku o splatnosti a v súvisiacom výroku o trovách konania a v rozsahu zrušenia vracia vec súdu prvej inštancie na ďalšie konanie a rozhodnutie.

odôvodnenie:

1. Okresný súd Vranov nad Topľou (ďalej len „súd prvej inštancie“) napadnutým rozsudkom uložil žalovaným povinnosť spoločne a nerozdielne zaplatiť žalobcovi sumu 16509,62 eur spolu s 5% ročným úrokom z omeškania z dlžnej sumy 16.509,62 eur od 20.09.2014 do zaplatenia, a to spoločne a nerozdielne všetko v pravidelných mesačných splátkach vo výške 100 eur mesačne, ktoré sú splatné vždy do konca toho ktorého mesiaca počnúc mesiacom december 2015 do úplného uhradenia celej dlžnej sumy pod následkami straty výhody splátok. Žalobu v prevyšujúcej časti zamietol a žalovaným v 1. a 2. rade uložil povinnosť spoločne a nerozdielne nahradiť žalobcovi trovy konania pozostávajúce zo zaplateného súdneho poplatku vo výške 698,22 eur do troch dní od právoplatnosti rozsudku.

V dôvodoch svojho rozhodnutia uviedol, že žalobca sa svojím návrhom domáhal vydať rozhodnutia, ktorým by súd uložil žalovaným spoločnú a nerozdielnu povinnosť zaplatiť mu sumu vo výške 21.553,29 eur, spolu s 6,59 % p.a. úrokom zo sumy 19.227,58 eur od 01.03.2015 do zaplatenia a s úrokom z omeškania 5% ročne zo sumy 20.599,69 eur od 01.03.2015 do zaplatenia. Svoj návrh odôvodnil tým, že žalobca, spoločnosť Prvá stavebná sporiteľňa a žalovaní uzavreli dňa 06.10.2011 Zmluvu o medziúvere č. XXXXXXXX X XX a stavebnom spotrebiteľskom úvere č. XXXXXXXX X XX (ďalej len „Zmluva o úvere“), v súlade s ktorou poskytol Veriteľ dlžníkom žalovaným medziúver vo výške 20.000 eur. Dlžník a spoludlžník, žalovaní, sa zaviazali do pridelenia cieľovej sumy splácať 6,59 % p.a. úrok z mimoriadneho medziúveru pravidelnými mesačnými splátkami vo výške 109,84 eur a do pridelenia cieľovej sumy pravidelne mesačne vkladat' na účet stavebného sporenia mesačné vklady vo výške 32 eur. Po pridelení cieľovej sumy zmluvy o stavenom sporení sa dlžník a spoludlžník zaviazali mesačne splácať stavebný úver vrátane úrokov vo výške 4,70 % p.a. v pravidelných mesačných splátkach vo výške 141,84 eur. Uviedol, že žalovaní porušili zmluvne dohodnuté podmienky a medziúver prestali splácať. Z dôvodu podstatného porušenia dojednaných zmluvných podmienok vyplývajúcich z článku VI. a VII. Zmluvy o úvere, odstúpil veriteľ listom zo dňa 09.09.2014 od Zmluvy o úvere a vyzval žalovaných, aby v 7-dňovej lehote vrátili zostatok úveru. Žalovaní peňažné prostriedky nevrátili. Dlžná suma ku dňu odstúpenia

od zmluvy vo výške 20.581,13 eur pozostáva z istiny 19.227,58 eur, z nezaplatených úrokov za úver a z nezaplatených poplatkov ku dňu odstúpenia od zmluvy v celkovej výške 1.353,55 eur. Podľa čl. VII. bod 5 úverovej zmluvy odstúpením od zmluvy nezaniká záväzok dlžníka a ručiteľa splatiť pohľadávku veriteľa vrátane príslušenstva. Podľa čl. VII bod 6 ÚZ odstúpením od zmluvy nezaniká ani právo veriteľa požadovať zmluvne dohodnuté úroky až do zaplatenia celej pohľadávky. Na základe uvedeného, žalobca naďalej určí istinu dohodnutým úrokom za úver vo výške 6,59 % p. a. Podľa úverovej zmluvy a všeobecných podmienok pre zmluvy o stavebnom sporení, účinnosťou odstúpenia sa rozumie deň, kedy bolo odstúpenie od zmluvy doručené všetkým žalovaným. Účinnosť odstúpenia nastala dňa 12.09.2014. Dlhá suma ku dňu účinnosti odstúpenia od zmluvy predstavuje sumu 20.599,69 eur, pričom pozostáva z istiny 19.227,58 eur, z nezaplatených úrokov za úver a z nezaplatených poplatkov vo výške 1.372,11 eur. V súlade s čl. VII bod 8 ÚZ, odo dňa nasledujúceho po účinnosti odstúpenia od zmluvy žalobca určí celý zostatok dlhu úrokom z omeškania vo výške 5 % p.a. Ku dňu 28.02.2015 je výška žalobcovej pohľadávky 21.553,29 eur, pričom pozostáva z istiny 19.227,58 eur, z nezaplatených úrokov za úver a z nezaplatených poplatkov ku dňu účinnosti odstúpenia od zmluvy vo výške 1.372,11 eur, 6,59 % p. a. úroku za úver od 13.09.2014 do 28.02.2015 vo výške 527,47 eur, 5 % p. a. úroku z omeškania od 13.09.2014 do 28.02.2015 vo výške 426,11 eur, pričom žalovaní so žalobou súhlasili a požiadali o možnosť uhradiť peňažný záväzok v mesačných splátkach.

Z vykonaných dôkazov mal súd prvej inštancie za zistené, že nárok uplatnený žalobou bol dôvodným, nie však v celom rozsahu, a nie na základe zmluvy o úvere, ale z dôvodu bezdôvodného obohatenia. Podľa súdu prvej inštancie, keďže nastali podmienky predpokladané v zmluve, zmluva bola podstatne porušená, žalobca písomným odstúpením od zmluvy z 09.09.2014, adresovaným obom žalovaným, od zmluvy odstúpil a zároveň požiadal o okamžité splatenie poskytnutých úverových prostriedkov v lehote 7 dní od doručenia listu. Konštatoval, že z úverového účtu vyplýva, že žalovaným bol poskytnutý úver vo výške 20.000 eur, pričom jednotlivými splátkami bola dlžníkmi uhradená suma 3490,38 eur. Súd prvej inštancie uviedol, že bol to dodávateľ, kto naformuloval zmluvu (štandardná typová zmluva) a dobrovoľne sa rozhodol využiť ustanovenie zmluvy o odstúpení, aj keď existujú iné inštitúty súkromného práva, ktoré zmluvu komplexne nerušia s účinkami od momentu jej uzavretia (napr. výpoveď, strata výhody splátok). Ustanovenie článku VII. zmluvných podmienok, podľa ktorého má spotrebiteľ plniť zmluvné povinnosti aj napriek odstúpeniu od zmluvy, je upravené pre žalovaných nevýhodnejšie oproti úprave v § 48 v spojení s § 54 ods. 1, 5 a § 457 Občianskeho zákonníka. Zo znenia zmluvnej podmienky o odstúpení vyplýva, že táto zmluvná podmienka nie je vyvážená a naopak spôsobuje hrubú nerovnováhu v právach a povinnostiach v neprospech spotrebiteľa, navyiac je nejasná a nezrozumiteľná v kontexte s ostatnými zmluvnými podmienkami a objektívne zhoršuje postavenie žalovaných spotrebiteľov. Slovom zákona (§ 54 ods. 1 Občianskeho zákonníka) ide o „odchýlenie sa v neprospech spotrebiteľa“, ktoré jednostranne zvýhodňuje iba veriteľa, zachováva všetky jeho práva. Veriteľ pritom nielen že zmluvu vytvoril, ale aj právny úkon odstúpenia naplnil. Ustanovenia spotrebiteľskej zmluvy, ktoré na rozdiel ustanovení Občianskeho zákonníka zaväzujú spotrebiteľa nad rámec povinností vzniknutých podľa Občianskeho zákonníka evidentne zhoršujú jeho postavenie. Akékoľvek rozšírenie záväzkov spotrebiteľa vrátane platenia úroku napriek ich zrušeniu popri vzájomnej reštitučnej povinnosti po zániku zmluvy s účinkami ex tunc postavenie spotrebiteľa zhoršuje. Bolo preukázané, že došlo k platnému odstúpeniu od zmluvy v dôsledku čoho sa zmluva od začiatku zrušila a zanikli všetky práva a povinnosti, teda aj nárok na úroky zmluvou dohodnuté. Podľa § 48 Občianskeho zákonníka zmluva sa zrušuje s účinkami od začiatku (ex tunc, § 48 ods. 2) a tým zanikajú práva a povinnosti zo zmluvy, teda aj dohoda o úrokoch. Momentom odstúpenia od zmluvy vznikajú práva a povinnosti z porušenia práva (bezdôvodné obohatenie, náhrada škody). Účastníci zrušenej zmluvy si majú navzájom vrátiť už vykonané plnenie (§ 457 Občianskeho zákonníka). Súd prvej inštancie konštatoval, že rozdiel medzi poskytnutými finančnými prostriedkami vo výške 20.000 eur a úhradami zo strany dlžníka a spoludlžníka v sume 3.490,38 eur, predstavuje sumu 16.509,62 eur, a zaplatenie tejto sumy im uložil, a to v splátkach, o túto možnosť požiadali žalovaní v 1. rade, ktorý je rozvedený, poberá príjem 61 eur dávku v hmotnej núdzi, má 2 maloleté dcéry, na ktoré platí výživné 23 eur. Rysuje sa mu nejaká práca, nie je vlastníkom nehnuteľností ani motorových vozidiel. Žalovaná v 2. rade uviedla súdu, že prostriedky úveru 20.000 eur boli použité na výstavbu rodinného domu. Súd prvej inštancie konštatoval, že aj napriek tomu, že ide o úverovú zmluvu, ktorá sa riadi režimom Obchodného zákonníka je potrebné právny vzťah posúdiť podľa ustanovení Občianskeho zákonníka nakoľko je to pre spotrebiteľa výhodnejšie z dôvodu, že došlo k platnému odstúpeniu od zmluvy, zmluva sa od začiatku zrušila, zanikli všetky práva a povinnosti, teda aj nárok na úrok zmluvou dohodnutý. Nárok na zaplatenie riadnych úrokov vo výške 6,59% od 01.03.2015 do zaplatenia mal za nedôvodný. Zamietol ho, nakoľko došlo k odstúpeniu od zmluvy.

Súd prvej inštancie vec právne posúdil podľa ustanovení Obchodného zákonníka - §261 ods. 3 písm. d), § 324 ods. 1 a 2, § 344, § 345 ods. 1, § 365, § 497, § 501 ods. 1 a 2, §502 ods. 2, § 503 ods. 1, 2, 3, § 504, § 506, § 2 ods. 1, podľa § 7 ods. 2, 3 Zákona č. 310/92 Zb. o stavebnom sporení, podľa § 2 písm. a), § 3 ods. 1, 2 Zákona č. 258/2001 Z.z. o spotrebiteľských úveroch, podľa § 3 ods. 3 Zákona č. 250/2007 Z.z. o ochrane spotrebiteľa, podľa ustanovení Občianskeho zákonníka - § 52 ods. 1, 2, 3, § 53 ods. 1, 3, 5, 6, § 54 ods. 1, 2, § 39, § 517 ods. 2 a podľa Nariadenia Vlády Slovenskej republiky č. 87/1995 Z.z. - § 3 ods. 1, 2.

Výrok o trovách konania odôvodnil ustanovením § 142 ods. 2 O.s.p.

2. Proti tomuto rozsudku podal v zákonnej lehote odvolanie žalobca, a to proti výroku, ktorým súd prvej inštancie žalobu v prevyšujúcej časti zamietol a proti tej časti výroku, ktorou bolo uložené žalovaným zaplatiť sumu, zaplatenie ktorej im uložil, v mesačných splátkach po 100 eur mesačne, s odôvodnením, že rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci. Podľa žalobcu súd prvej inštancie i napriek skutočnosti, že ide o zmluvu o úvere podľa § 497 nasl. Obchodného zákonníka, kedy sa bez ohľadu na povahu účastníkov konania majú na daný právny vzťah aplikovať ustanovenia Obchodného zákonníka, aplikoval ustanovenia Občianskeho zákonníka, teda nepríslušného právneho predpisu. Tvrdenie súdu prvej inštancie, že aplikácia Občianskeho zákonníka vyplýva z toho, že ide o zmluvu spotrebiteľskú a je preto potrebné predmetný právny vzťah posúdiť podľa príslušných ustanovení Občianskeho zákonníka, úprava ktorých je pre spotrebiteľa výhodnejšia, nemá oporu v zákone. Aplikácia Obchodného zákonníka na právny vzťah založený zmluvou o úvere totiž vyplýva priamo zo zákona, z kogentného ustanovenia §261 ods. 6 písm. d) Obchodného zákonníka. Nejde o zmluvnú podmienku, prípadne zmluvné dojednanie, ktorých neprijateľnosť by mala byť posudzovaná. Skutočnosť, že ustanovenia o spotrebiteľských zmluvách (§ 52 nasl. Občianskeho zákonníka) sú začlenené práve do Občianskeho zákonníka automaticky neznamená, že sa na právne vzťahy založené zmluvou o úvere, hoci aj spotrebiteľskou zmluvou majú aplikovať výlučne ustanovenia Občianskeho zákonníka. Požiadavka výlučnej aplikácie ustanovení Občianskeho zákonníka na právne vzťahy založené zmluvou o úvere nevyplýva ani zo Smernice Rady č. 87/102/EHS, ani zo Smernice Európskeho parlamentu a Rady 2008/48/ES. Výlučnú aplikáciu Občianskeho zákonníka nevyžadujú ani ustanovenia § 52 a nasl. Občianskeho zákonníka ani Zákon č. 258/2001 o spotrebiteľských úveroch či Zákon č. 129/2010 Z.z. o spotrebiteľských úveroch. Aplikácia Obchodného zákonníka na predmetný právny vzťah vyplýva aj z prijatej novely Občianskeho zákonníka, konkrétne z § 52 ods. 2 veta 3. Novelou zákonodarca považoval za potrebné prijať výslovnú úpravu prednostnej aplikácie Občianskeho zákonníka na spotrebiteľské právne vzťahy, čo je dôkazom o tom, že dovtedajšie znenie Občianskeho zákonníka neposkytovalo základ pre prednostnú aplikáciu Občianskeho zákonníka. Ustanovenie § 54 ods. 1 Občianskeho zákonníka takisto zostalo nedotknuté, čo je jasným dôkazom o tom, že neposkytovalo základ pre prednostnú aplikáciu Občianskeho zákonníka. Pokiaľ súd pri posúdení účinkov odstúpenia od zmluvy o úvere vychádzal z ustanovenia § 48 ods. 1, 2 Občianskeho zákonníka, § 457 Občianskeho zákonníka vecne nesprávne právne posúdil. Ak zmluvné strany v článku VII. bod 5-6 zmluvy dohodli, že odstúpením od zmluvy nezaniká záväzok dlžníka splatiť pohľadávku veriteľa vrátane jej prísl., požiadavka vrátenia poskytnutých peňažných prostriedkov a úrokov za úver po odstúpení od zmluvy o úvere vyplýva aj priamo zo zákona z ust. § 506 Obchodného zákonníka. Uvedené potvrdzuje aj rozhodnutie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 6Obo283/2003, podľa ktorého odstúpením od zmluvy o úvere nezaniká povinnosť dlžníka vrátiť poskytnuté peňažné prostriedky a zaplatiť úroky, menia sa len podmienky, za ktorých je dlžník povinný uvedenú povinnosť splniť. Pokiaľ súd prvej inštancie nepriznal žalobcovi nárok na úroky z úveru, je jeho rozhodnutie nesprávne. Z § 497 Obchodného zákonníka vyplýva, že dlžník má veriteľovi zaplatiť okrem poskytnutých peňažných prostriedkov aj úroky. Ide o odplatu za poskytnutie peňažných prostriedkov, ktorá veriteľovi prináleží priamo zo zákona, ust. § 506 Obchodného zákonníka upravuje, že po odstúpení od zmluvy je právom veriteľa požadovať, aby dlžník vrátil dlžnú sumu s úrokmi. Účelom tohto ustanovenia nie je zhoršenie právneho postavenia veriteľa v porovnaní s postavením, ktoré mal pred odstúpením od zmluvy, ale poskytnúť mu právne prostriedky na ochranu jeho práva v prípade ak je dlžník v omeškaní. Logickým výkladom ust. § 503 ods. 1 Obchodného zákonníka nie je možné dospieť k záveru, ktorý by znevýhodňoval dlžníkov, ktorí chcú splatiť úver predčasne a ktorí si plnia svoje povinnosti, oproti dlžníkom „neplatičom“ voči ktorým veriteľ odstúpil od zmluvy o úvere. Ak by sa vychádzalo z právneho názoru, podľa ktorého veriteľovi nepatria úroky z úveru, dospelo by sa k tomu, že dlžník, ktorý si požičia peňažné prostriedky na základe zmluvy o úvere a dostane sa do omeškania s plnením, na základe čoho veriteľ odstúpil od zmluvy o úvere, nie je povinný veriteľovi uhradiť úroky za úver. Takíto dlžníci „neplatiči“ dostávajú sa do výhodnejšej pozície oproti tým, ktorí v zmysle zmluvy plnia svoje povinnosti riadne a

včas. Uvedené priam navádza dlžníkov k tomu, aby svoje záväzky neplnili a akákoľvek účinná ochrana veriteľa pred omeškaním dlžníka stráca opodstatnenie. Bezodplatné užívanie peňažných prostriedkov vylučuje aj Zákon č. 483/2001 Z.z. o bankách nakoľko z ust. § 27 ods. 12 tohto zákona vyplýva, že banka nesmie uzatvárať zmluvy ktoré ju zaväzujú na hospodársky neodôvodnené plnenia. Žalobca uviedol, že má preto za to, že jeho nárok na 6,59% ročný úrok zo sumy istiny mu patrí od doby poskytnutia peňažných prostriedkov až do ich reálneho vrátenia, a teda aj za dobu po účinnom odstúpení od zmluvy o úvere. Uviedol, že má nárok aj na nezaplatené poplatky. Poplatky za upomienky reflektujú porušenie povinností zo strany žalovaných plniť svoje zmluvné záväzky. Uviedol, že má taktiež nárok na úrok z omeškania z nezaplatenej sumy, čo vyplýva zo zákona ako aj zo zmluvných podmienok. Žalobca taktiež namietal to, že súd prvej inštancie umožnil žalovaným zaplatiť žalovanú sumu v mesačných splátkach. Podľa žalobcu hodnotiaca úvaha súdu nemôže byť ľubovoľná, musí vychádzať zo všetkého, čo vyšlo v konaní najavo. Rozsudok súdu prvej inštancie je v časti, keď umožnil žalovaným zaplatiť dlh v splátkach, arbitrárny. Neodôvodnene zvyhodňuje postavenie žalovaných na úkor žalobcu. Súd nevzal do úvahy okolnosti na strane žalovanej v 2. rade, ako aj okolnosti na strane žalobcu. Podľa rozhodnutia súdu, len istina žalovanej sumy by bola splácaná dlhšie ako 16 rokov. Uvedený stav je neprijateľný. Podľa žalobcu nesprávne je taktiež rozhodnutie o náhrade trov konania, žalobca preto žiadal aby odvolací súd zrušil odvolaním napadnute výroky rozsudku a vec vrátil súdu prvej inštancie na ďalšie konanie.

3. Žalovaní sa k odvolaniu žalobcu nevyjadrili.

4. Krajský súd v Prešove (ďalej len „odvolací súd“) príslušný na rozhodnutie o odvolaní (§ 34 Zákona č. 160/2015 Z.z. Civilného sporového poriadku, ďalej len „CSP“) vychádzajúc z ust. § 470 ods. 1, ods. 2 veta prvá CSP, podľa ktorého, ak nie je uvedené inak, platí tento zákon aj na konania začaté pred dňom nadobudnutia jeho účinnosti, právne účinky úkonov, ktoré v konaní nastali pred dňom nadobudnutia účinnosti tohto zákona zostávajú zachované, preskúmal napadnutý rozsudok v rozsahu odvolania, ako aj konanie mu predchádzajúce v zmysle zásad vyplývajúcich z ust. § 379 a nasl. CSP, bez nariadenia pojednávania (§ 381 ods. 1 CSP a contrario), miesto a čas verejného vyhlásenia rozsudku zverejnil na úradnej tabuli a webovej stránke súdu dňa 01.12.2016 (§ 219 ost. 3 CSP) a dospel k záveru, že odvolanie žalobcu je opodstatnené len čiastočne.

5. Úlohou odvolacieho súdu v odvolaní namietanom nesprávne právne posúdenie bolo zistiť, či súd prvej inštancie na zistený skutkový stav správne aplikoval príslušné právne predpisy. Nesprávnym právnym posúdením veci sa rozumie omyl súdu pri aplikácii práva. O omyl v aplikácii práva ide vtedy, ak súd použil iný právny predpis, než ktorý mal použiť, alebo ak použil síce správny právny predpis, ale ho nesprávne vyložil.

6. Oboznámením sa s obsahom spisu, výsledkami vykonaného dokazovania, zisteným skutkovým stavom, ako aj s odôvodnením napadnutého rozhodnutia súdom prvej inštancie odvolací súd zistil, že súd prvej inštancie správne zistil skutkový stav vo veci nevyhnutný pre posúdenie dôvodnosti uplatneného nároku ako aj správne právne vec posúdil, s výnimkou tej časti výroku, keď umožnil žalovaným v 1. a 2. rade zaplatiť sumu, zaplatenie ktorej im uložil, v určených splátkach. S výnimkou tejto časti výroku rozsudku súdu prvej inštancie sa odvolací súd v celom rozsahu stotožňuje s odôvodnením uvedeným súdom prvej inštancie.

7. K odvolaniu žalobcu proti zamietavému výroku o nepriznaní zmluvne dohodnutých úrokov za obdobie po odstúpení od zmluvy a žalobou uplatneného nároku na poplatky odvolací súd uvádza, že je nesporné, že právny vzťah medzi stranami sporu je vzťahom spotrebiteľským. Ide o spotrebiteľskú zmluvu i napriek tomu, že z článku VIII. zmluvy, bodu 1, vyplýva, že právny vzťah medzi zmluvnými stranami sa riadi právnym poriadkom Slovenskej republiky, Obchodných zákonníkom č. 513/91 Zb., Občianskym zákonníkom č. 509/91 Zb., Zákonom č. 310/92 Z.b. o stavebnom sporení v znení neskorších noviel, Zákonom č. 129/2010 Z.z. o spotrebiteľských úveroch a o iných úveroch a pôžičkách pre spotrebiteľov v znení neskorších noviel a všeobecnými podmienkami. Z dôvodu účinného odstúpenie od zmluvy listom žalobcu z 09.09.2014 došlo k zániku zmluvy od začiatku a preto súd prvej inštancie správne posudzoval dôvodnosť uplatneného nároku z titulu bezdôvodného obohatenia v súlade s ust. § 457 v spojení s § 451 ods. 1, 2 Občianskeho zákonníka. K ukončeniu zmluvného vzťahu medzi stranami sporu došlo na základe rozhodnutia žalobcu. Súd prvej inštancie správne poukázal na to, že obsah spotrebiteľskej zmluvy koncipoval žalobca, ktorý koncipoval aj jednotlivé zmluvné podmienky, na ktoré súd prvej inštancie správne poukázal. Žalovaní ako spotrebiteľia nemohli ovplyvniť obsah zmluvy,

mohli len nakoncipovanú zmluvu prijať ako celok. Žalobca sa dobrovoľne sám rozhodol pristúpiť k odstúpeniu od zmluvy, t. j. k jej zrušeniu, i napriek tomu si naďalej uplatňuje úroky z úveru a nepriznanú uplatnenú istinu. Odstúpenie od zmluvy je jednostranný adresný právny úkon, ktorý sa stáva účinným tým, že dôjde do dispozičnej sféry adresáta. Posúdenie účinkov odstúpenia od spotrebiteľskej zmluvy v zmysle ustanovení Občianskeho zákonníka (§ 48) je v súlade s rozhodovacou praxou všeobecných súdov vrátane judikatúry Súdneho dvora Európskej únie a Smernicou Rady 93/13/EHS o nekalých podmienkach v spotrebiteľských zmluvách. Ani odvolací súd nepopiera argumenty žalobcu, že úver je absolútnym obchodom, ktorý je právne upravený ustanoveniami Obchodného zákonníka, vrátane ustanovení týkajúcich sa účinkov odstúpenia od zmluvy, ktoré je odlišné od právnej úpravy vyplývajúcej z ustanovení Občianskeho zákonníka. Súd prvej inštancie neposudzoval jednotlivé zmluvné podmienky ako neprijateľné zmluvné podmienky, na ktorú skutočnosť poukázal žalobca v odvolaní. Vychádzal len z jednostranného adresného právneho úkonu žalobcu - odstúpenia od zmluvy, pričom právny vzťah medzi stranami sporu posúdil ako vzťah spotrebiteľský, a preto na posúdenie účinkov odstúpenia od zmluvy aplikoval ustanovenia Občianskeho zákonníka. Pri posudzovaní právneho vzťahu súd prvej inštancie správne poukázal na osobitné ustanovenia právneho poriadku v oblasti spotrebiteľských práv vyplývajúce z ust. § 52 a nasl. Občianskeho zákonníka, ktoré sú na prospech spotrebiteľa, a preto uplatnená námietka nesprávneho právneho posúdenia účinkov odstúpenia nebola dôvodná.

8. K posúdeniu účinkov odstúpenia od zmluvy v spotrebiteľskom vzťahu Ústavný súd SR v konaní vedenom pod sp. zn. I. ÚS 402/2013 uviedol, že úver uzavretý podľa Obchodného zákonníka je absolútny obchod a spravuje sa ust. Obchodného zákonníka bez ohľadu na povahu účastníkov úverovej zmluvy. Vzťah zo spotrebiteľskej zmluvy je regulovaný osobitnou právnou úpravou (zákonom č. 634/1992 Zb., ust. § Občianskeho zákonníka). Ide o typický občianskoprávny vzťah a je náležité a plne v súlade s princípmi ochrany spotrebiteľa, ak v prípade duplicitnej právnej úpravy rovnakých inštitútov súkromného práva sa aplikuje právna úprava Občianskeho zákonníka. Ak dodávateľ predformuluje v spotrebiteľskej zmluve klauzuly, ktoré sú v rozpore s ust. § 54 ods. 1 Občianskeho zákonníka, resp. ich nedá do súladu v zmysle ust. § 879 ods. 3, 4 Občianskeho zákonníka, sú v rozpore so zákonom, a teda neplatné (§ 39 Občianskeho zákonníka). O takýto rozpor ide aj vtedy, ak by sa postavenie spotrebiteľa zo spotrebiteľskej zmluvy použitím inštitútu práva podľa Obchodného zákonníka s odkazom na ust. § 261 ods. 3 Obchodného zákonníka zhoršilo napriek tomu, že Občiansky zákonník upravuje pre spotrebiteľa rovnaký inštitút priaznivejšie (*lex specialis derogat legi generalis*), uznesenie NS SR sp. zn. 5MCdo 20/2009.

9. Čo sa týka námietky žalobcu, že neboli mu priznané žiadané poplatky, je potrebné uviesť, že túto argumentáciu nemá odvolací súd za dôvodnú. Súd prvej inštancie v rozsudku uviedol, že k žiadaným poplatkom za upomienky žalobcu nepredložil žiadne dôkazy o upomínaní žalovaných, v spise sa nenachádzajú. Odvolacia námietka v tomto zmysle preto nemôže obstať.

10. Dôvodnou však bola odvolacia námietka žalobcu vo vzťahu k tomu, že súd prvej inštancie umožnil žalovaným zaplatiť dlžnú sumu v splátkach po 100 eur od času a za podmienok ako z rozsudku vyplýva. Okrem toho, že lehota, v ktorej by pri riadnom plnení splátok mali žalovaní žalobcovi zaplatiť len istinu úveru, je neprimerane dlhá, je potrebné uviesť taktiež to, že súd prvej inštancie uložil žalovaným zaplatiť dlžnú sumu istiny spoločne a nerozdielne v splátkach po 100 eur pričom k záveru o tejto možnosti dospel len z tvrdenia žalovaného v 1. rade, navyiac ničím nepreukázaného a bez akýchkoľvek zistení o pomeroch žalovanej v 2. rade. Z výsluchu žalovanej na pojednávaní dňa 26.10.2015 vyplýva len to, že poskytnuté úverové prostriedky boli použité na výstavbu rodinného domu a to, že žalovaná žalobu nerozporuje. Rozhodnutie súdu prvej inštancie je preto v časti, ktorou umožnil žalovaným zaplatiť žalobcovi dlžnú sumu v splátkach nesprávne, nepreskúmateľné, v tejto časti preto, ako aj v súvisiacom výroku o trovách konania, odvolací súd rozhodnutie súdu prvej inštancie podľa § 389 ods. 1 písm. b) CSP zrušil. Vo zvyšku rozsudok súdu prvej inštancie ako vecne správny v súlade s ust. § 387 ods. 1 a 2 CSP potvrdil. V priebehu ďalšieho konania súd prvej inštancie opätovne zistí možnú existenciu dôvodov, pre ktoré by mali žalovaní zaplatiť žalobcovi dlžnú sumu v splátkach, ak k takému záveru dospeje. Svoje rozhodnutie riadne odôvodní, pričom vychádzať bude nielen z tvrdení žalovaných, ale aj z verifikovaných podkladov. Vezme taktiež zreteľ v takomto prípade na výšku sumy, zaplatenie ktorej žalovaným uložil v kontexte s tým, že nie je možné pripustiť, aby bol rozhodnutím súdu veriteľ v pozícii, že pri dodržaní splátok bude musieť čakať na zaplatenie svojej pohľadávky viac ako 16 rokov.

11. V ďalšom konaní súd prvej inštancie, ktorý je v zmysle § 391 ods. 2 CSP viazaný právnym názorom odvolacieho súdu, rozhodne taktiež o trovách celého konania vrátane trov odvolacieho konania (§ 396 ods. 3 CSP).

12. Rozhodnutie bolo vo vzťahu k potvrdeniu rozsudku v zamietavom výroku prijaté v pomere hlasov 2:1 a vo vzťahu k zrušeniu rozsudku vo výroku o splatnosti a v súvisiacom výroku o trovách konania v pomere hlasov 3:0.

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu odvolanie nie je prípustné.

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP).

Podľa § 420 CSP, dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak

- a) sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov,
- b) ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu,
- c) strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník,
- d) v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie,
- e) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo
- f) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces.

Podľa § 421 ods. 1 CSP, dovolanie je prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky,

- a) pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu,
- b) ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo
- c) je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne.

Podľa § 421 ods. 2 CSP, dovolanie v prípadoch uvedených v odseku 1 nie je prípustné, ak odvolací súd rozhodol o odvolaní proti uzneseniu podľa § 357 písm. a) až n).

Podľa § 423 CSP, dovolanie len proti dôvodom rozhodnutia nie je prípustné.

Podľa § 424 CSP, dovolanie môže podať strana, v ktorej neprospech bolo rozhodnutie vydané.

Podľa § 427 ods. 1 CSP, dovolanie sa podáva v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy.

Podľa § 427 ods. 2 CSP, dovolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v lehote podané na príslušnom odvolacom alebo dovolacom súde.

Podľa § 428 CSP, v dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh).

Podľa § 429 ods. 1 CSP, dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom.

Podľa § 429 ods. 2 CSP, povinnosť podľa odseku 1 neplatí, ak je

- a) dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,

b) dovolateľom právnická osoba a jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,

c) dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa.